

Nacionalna preventivna akcija

ZAČETEK ŠOLSKEGA LETA

AKCIJSKI PROGRAM

24. avgust – 13. september 2015

Avgust 2015

JAVNA AGENCIJA
REPUBLIKE SLOVENIJE
ZA VARNOST PROMETA

Svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu

1. UVOD

V okviru nacionalne preventivne akcije Začetek šolskega leta, ki jo na nacionalni ravni koordinira Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport, ter Javna agencija RS za varnost prometa, so različni državni organi in institucije, tudi v sodelovanju z nevladnimi organizacijami, pripravili aktivnosti za zagotavljanje prometne varnosti otrok ob začetku novega šolskega leta ter na šolskih poteh.

Aktivnosti so namenjene varovanju otrok in mladostnikov v prometu ter posebej varnosti otrok na šolskih poteh, ko po počitnicah ponovno vsakodnevno vstopajo v promet. S temi aktivnostmi želimo tudi opozoriti vse druge udeležence v prometu k strpnosti in dobremu zgledu.

Otroci spadajo med ranljivejše skupine udeležencev, saj so zaradi svojih razvojnih značilnosti še posebno ogroženi v prometu. Prometna vzgoja otrok je odgovorna naloga tako staršev, učiteljev, strokovnih organizacij, ter nadzornih organov in civilne družbe.

V okviru akcije Začetek šolskega leta bodo sodelovali: Javna agencija RS za varnost prometa, Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport, vzgojno-izobraževalni zavodi, občinski sveti za preventivo in vzgojo v cestnem prometu, Policija, Inšpektorat RS za promet, Zveza združenj šoferjev in avtomehanikov Slovenije ter drugi.

Vizija 0, ki je izhodišče Nacionalnega programa varnosti cestnega prometa 2013-2022, je prav na področju varnosti otrok edini moralno sprejemljiv, možen in uresničljiv cilj, za katerega bi morala družba narediti vse s svojimi institucijami in ukrepi, da bi ga dejansko uresničila.

Ključno za uresničevanje tega cilja je načelo celovitega pristopa do varnosti cestnega prometa, saj morajo ukrepi in aktivnosti obsegati tako prometno- vzgojne dejavnosti in izobraževanje ter osveščanje, nadzor nad ravnanjem, varno in sodobno infrastrukturo za zaščito ranljivejših skupin udeležencev, lokalno ravne, ter civilno družbo. V slovenskem prostoru so aktivnosti za večjo varnost otrok tradicionalno zelo močno prisotne že več desetletij, in se nekatere aktivnosti uspešno nadaljujejo vrsto let (rumena rutica, varne šolske poti, organizirani šolski prevozi, kresničke, varovanje otrok na šolskih poteh ob začetku šolskega leta, nadzor, urejanje šolski poti, ukrepi za umirjanje prometa, načrti vranih šolskih poti itd.).

2. CILJI IN NAMEN

Glede na namen akcije so v akciji opredeljeni naslednji cilji:

1. NIČ MRTVIH IN HUDO TELESNO POŠKODOVANIH OTROK IN MLADOSTNIKOV V STAROSTNEM OBDOBJU OD 0 – 18 LET OB ZAČETKU ŠOLSKEGA LETA.
2. ZAGOTOVITI OTROKOM IN MLADOSTNIKOM VARNO ŠOLSKO POT IN IZOBRAŽEVATI UČENCE IN STARŠE, KAKO VARNO SODELOVATI V CESTNEM PROMETU
3. OPOZORITI IN OSVEŠČATI DRUGE UDELEŽENCE V PROMETU K ODGOVORONJEŠEMU IN VARNEJŠEMU RAVNANJU V PROMETU IN SKRBI ZA VARNOST OTROK IN MLADOSTNIKOV

3. ANALIZA STANJA

Po podatkih iz analize stanja varnosti otrok in mladostnikov so ključne ugotovitve naslednje:

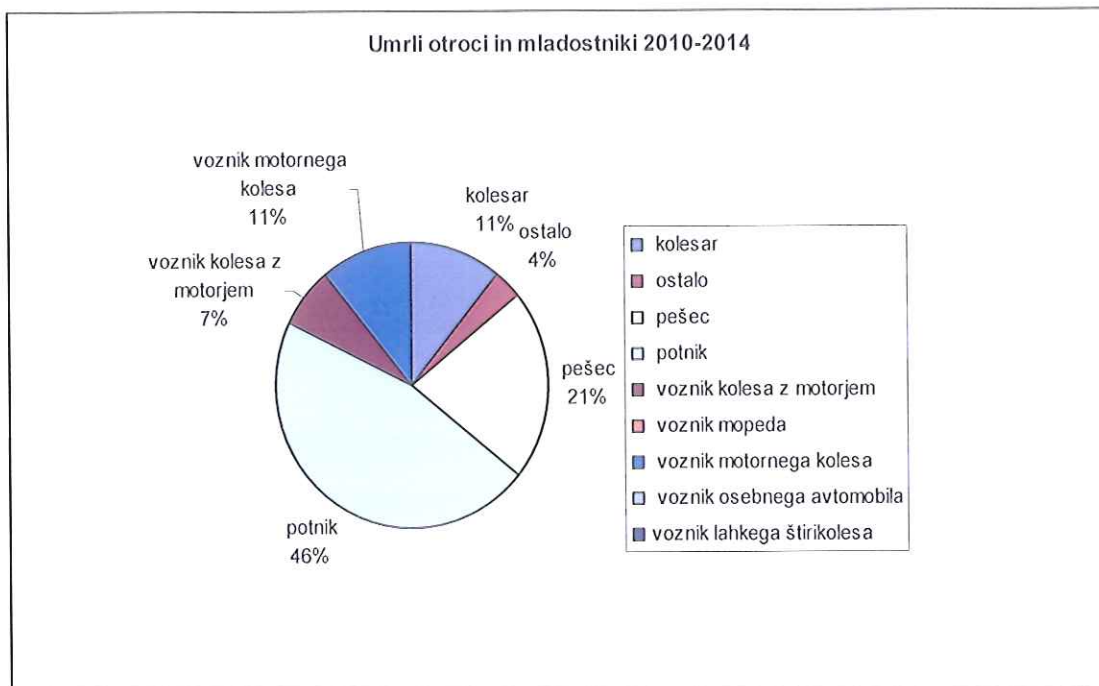
- vsako leto na slovenskih cestah umre v povprečju 5 otrok v starosti 0 – 17 let, hudo poškoduje pa okrog 70 otrok in mladostnikov;
- najbolj so ogroženi predšolski otroci (0-7 let) ter mladostniki (15 – 17 let)
- otroci so najpogostejše udeleženi v prometnih nesrečah in utrpijo najhujše poškodbe kot potniki v vozilih, sledijo pa pešci in kolesarji;
- s starostjo se povečuje delež poškodovanih otrok in mladostnikov v drugih vlogah (tudi nedovoljenih) (kar je povezano z njihovim samostojnim sodelovanjem v prometu tudi v vlogi voznikov)
- največ prometnih nesreč z udeležbo otrok se zgodi znotraj naselij (66 %)
- večina prometnih nesreč z udeležbo otrok in mladostnikov se zgodi v popoldanskih urah (38 % med 15 in 19 h uro)
- mladostniki (15 – 17 let) so pogostejše udeleženi v prometnih nesrečah in utrpijo tudi več težjih posledic prometnih nesreč, prav tako so udeleženi v večih različnih vlogah v prometu v primerjavi z otroki

V zadnjih letih na slovenskih cestah umre 5 otrok in mladostnikov, okrog 60 pa jih je hudo poškodovanih v prometnih nesrečah. Po raziskavi Poškodbe v Sloveniji (Inštitut za varovanje zdravja, 2013) so prometne nezgode vodilni vzrok prezgodnje umrljivosti otrok in mlajših odraslih. Nesprejemljivo je, da imamo v prometnih nesrečah žrtve med najmlajšimi otroci (0-7 let starosti), ki so v popolni odgovornosti odraslih, tako kot potniki v vozilih, ali kot pešci in kolesarji.

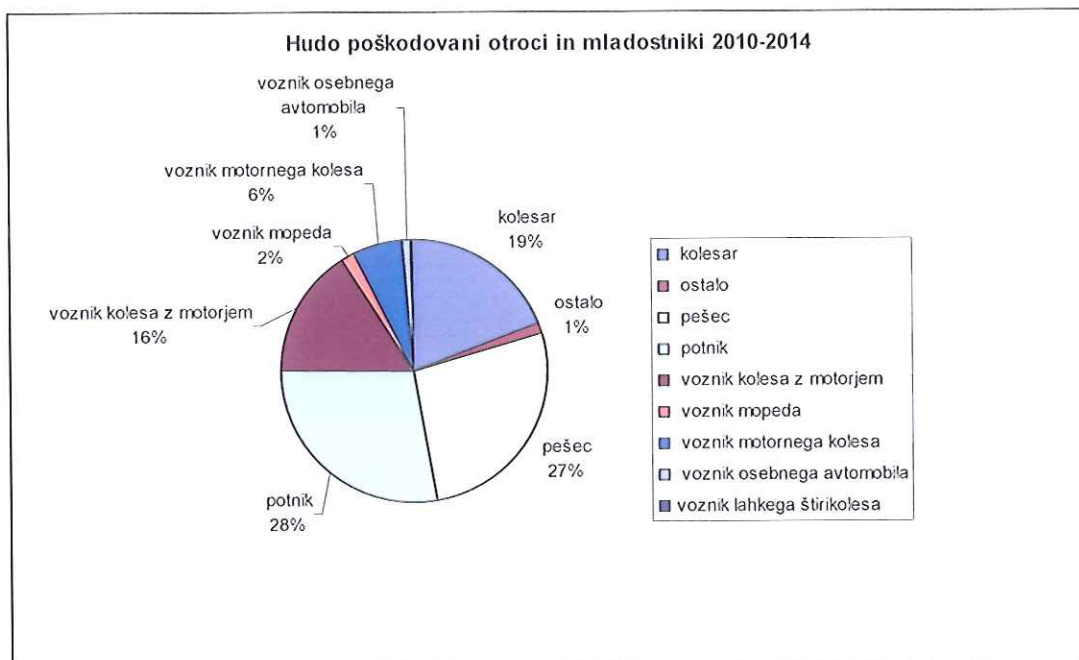
Glede na povzročitelja so otroci in mladostnik povzročitelji prometnih nesreč, v katerih so udeleženi, v 46 %, vendar je potrebno ob tem upoštevati, da gre za tehnično odgovornost, saj spadajo otroci med ranljivejše skupine udeležencev, za katere morajo ostali nameniti posebno skrb in pozornost.

Na spodnjih slikah lahko vidimo, da so otroci in mladostniki (do 18 leta starosti) najpogostejše udeleženi v prometnih nesrečah in v njih huje poškodovani kot potniki v avtomobilih (skupno 28 % med huje poškodovanimi ter kar 40 % med smrtnimi žrtvami) v zadnjih 4 letih. Otroci in mladostniki bi morali biti med vožnjo vedno ustrezno zavarovani v otroških varnostnih sedežih in pripeti z varnostnimi pasovi.

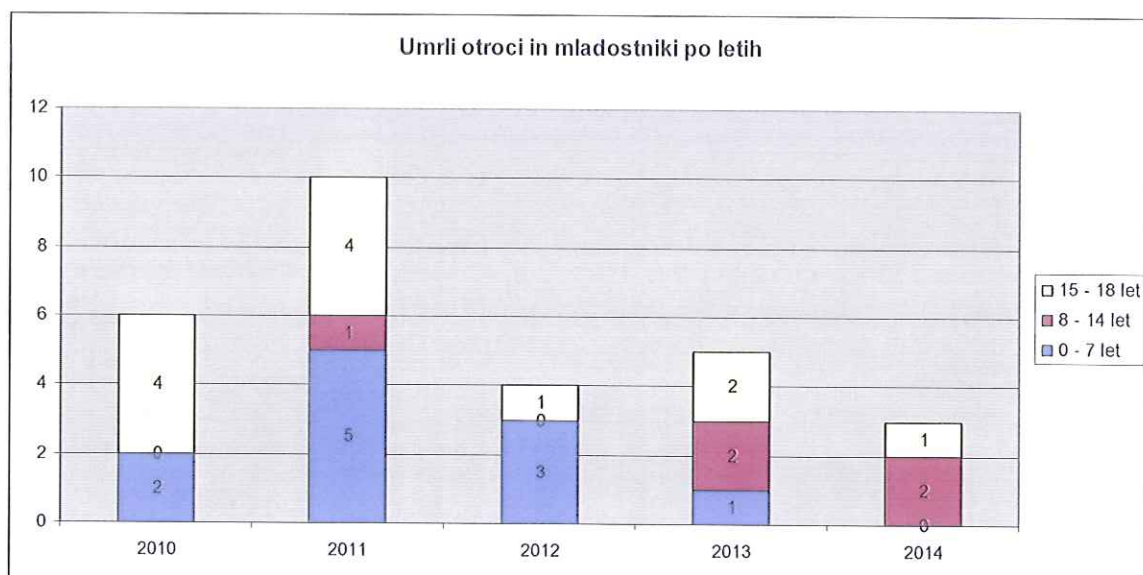
Glede na ogroženost sledijo potnikom kot najbolj izpostavljeni pešci (24 % med hudo poškodovanimi in smrtnimi žrtvami) ter kolesarji (20 % med hudo poškodovanimi ter 12% med umrlimi). Sledijo pa druge vrste udeležencev, povezane tudi s starostjo – vožnja mopeda, kolesa s pomožnim motorjem, kolesa z motorjem ter motorno kolo.

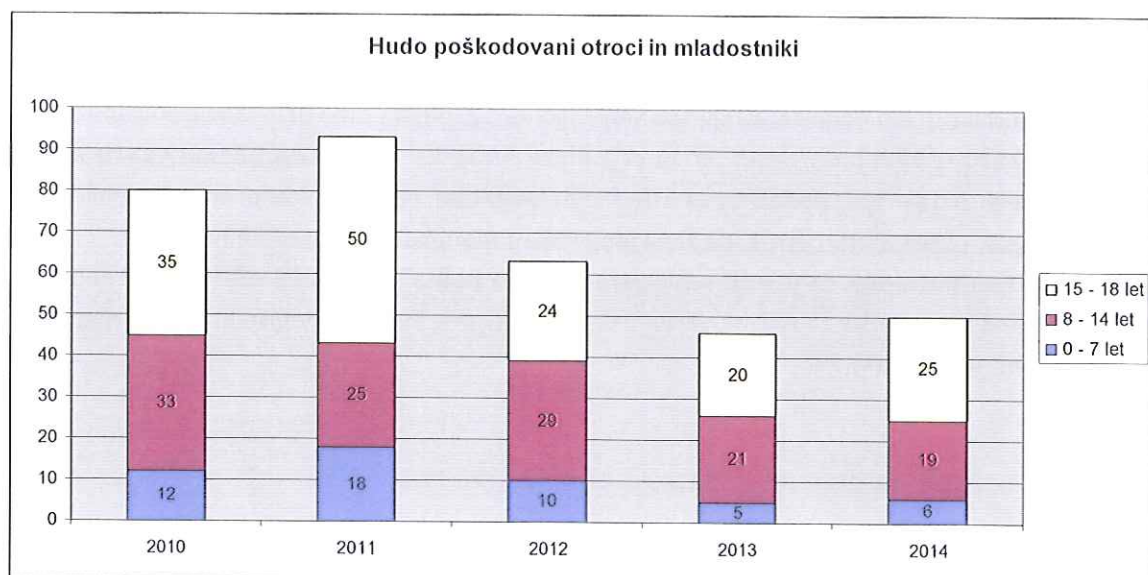
Slika 1: Prikaz števila otrok in mladostnikov s hudimi poškodbami v prometnih nesrečah glede na vrsto udeležbe za obdobje 2010-2014.

Slika 2: Prikaz števila otrok in mladostnikov umrlih v prometnih nesrečah glede na vrsto udeležbe za obdobje 2010-2014.

Slika 3: Smrtne žrtve med otroki in mladostniki po različnih starostih za zadnjih 5 let.

Slika 4: Hudo poškodovani otroci in mladostniki po različnih starostih za zadnjih 5 let.

Glede na vrsto ceste so otroci najpogosteje udeleženi v prometnih nesrečah na cestah v naselju (skupaj 68 %) in sicer z uličnim sistemom ter brez uličnega sistema, sledijo pa še lokalne ceste. V jutranjih urah med 7-8 se zgodi 5 % prometnih nesreč z udeležbo otrok in mladostnikov, večina pa v popoldanskih urah (po 15h do 19h), kar pomeni, da so v popoldanskem času otroci bolj ogroženi v prometu.

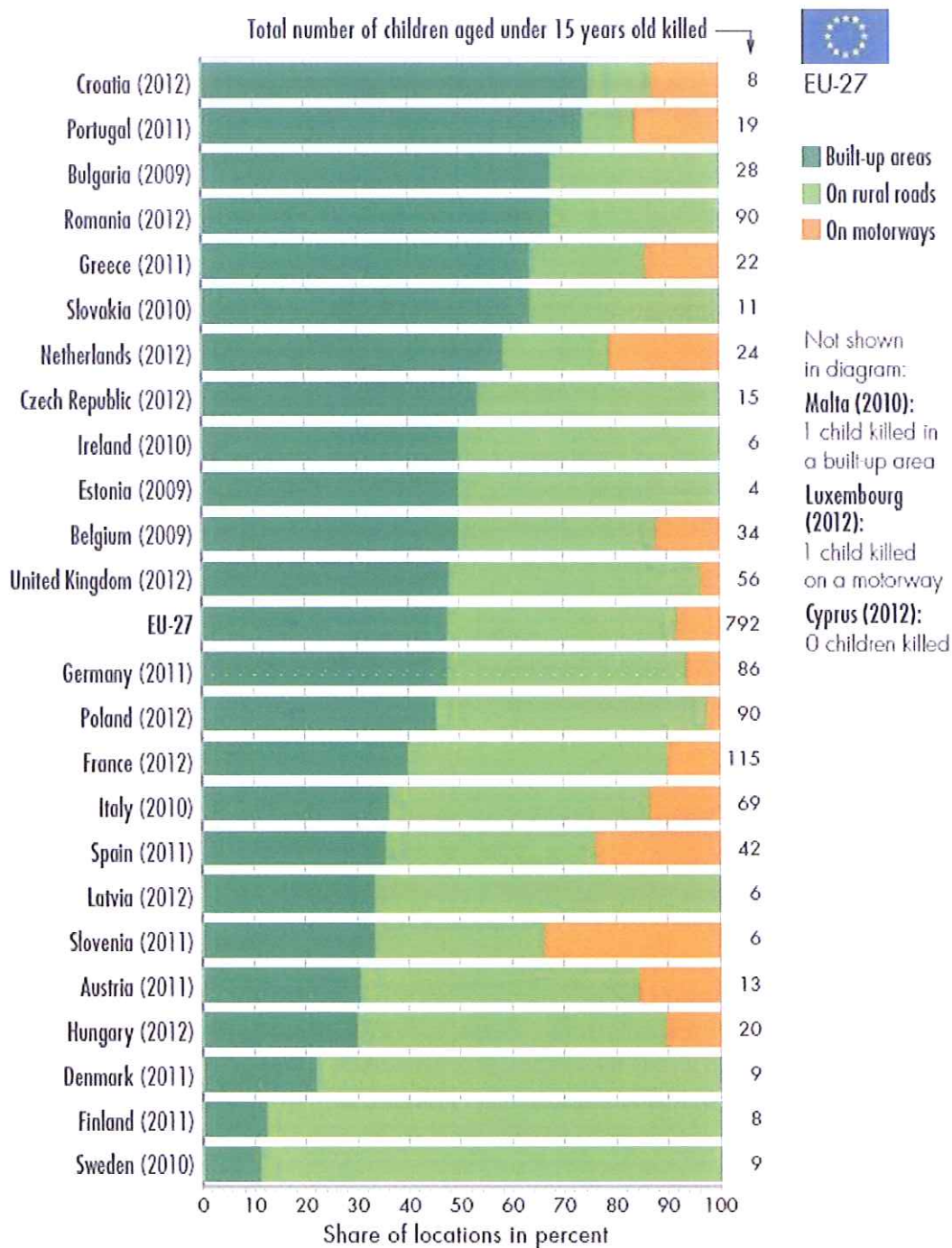
Glede na regije najbolj izstopajo Osrednjeslovenska (21 %), Gorenjska in Podravska (po 13 %), ter Savinjska (12 %).

Glede na uporabo samozaščitnih sredstev pri otrocih umrlih ali hudo poškodovanih v prometnih nesrečah je 35 % otrok kolesarjev uporabljalo zaščitno kolesarsko čelado, polovica (49 %) potnikov je bilo ustrezno zavarovanih z varnostnim pasom ali otroškim sedežem, večina je uporabljala zaščitno čelado na motorju, mopedu ali motornem kolesu (med 80 – 90 %), ter samo 5 % je uporabljalo odsevnik.

Slika 5: Število umrlih otrok na milijon prebivalcev v državah EU v letu 2012.

Primerjava umrlih otrok v državah EU uvršča Slovenijo na 12. mesto med državami članicami z 1,5 umrlega otroka na milijon prebivalcev. Povprečje držav Evropske unije znaša 1,8 umrlega na milijon prebivalcev (leto 2012 – brez podatkov za Estonijo in Bolgarijo). Najbolj uspešni državi sta bili Islandija in Ciper – brez umrlih otrok, sledi pa jima Irska z manj kot enim umrlim na milijon prebivalcev. Opazimo lahko, da je v Sloveniji varnost otrok boljša kot je povprečje evropskih držav, vendar še vedno zaostajamo za najbolj varnimi državami (Irska, Švedska, Velika Britanija, tudi Italija na področju varnosti otrok).

Slika 6: Primerjava med državami glede števila umrlih otrok glede na naselje/izven naselja (vir: CARE baza, DEKRA Report, 2013).

4. PROMETNA VARNOST OTROK

Otroci so ogroženi v prometu

Naši otroci se dnevno vključujejo v promet. Srečujejo se s prednostmi in hkrati tudi z nevarnostmi sodobnega prometa.

Predšolski otrok: S prometno vzgojo ne odlašajmo!

Začnemo že med drugim in tretjim otrokovim letom, ko začnejo otroci aktivneje raziskovati okolje. S svojim ravnanjem in obnašanjem smo otroku vzor, kajti otroci nas opazujejo, želijo oponašati in tako pridobivajo pomembne izkušnje in znanja.

Tja do desetega leta še ne znajo in ne zmorejo samostojno sodelovati v prometu, kajti otroci doživljajo promet drugače, velikokrat jih premami kaj na drugi strani ulice in pozabijo na vsa pravila, pri hoji in teku še niso dovolj spretni, kaj šele da bi obvladali vožnjo kolesa tako dobro, da bi varno sodelovali v prometu. Otroci so manjši kot odrasli, zato ne vidijo čez parkirane avtomobile ali zabojnike za smeti. Pri hoji in teku še niso dovolj spretni, predvsem pa imajo otroci težave v prometu zaradi postopnosti zaznavnega in spoznavnega razvoja. In zato smo tukaj mi odrasli, starši, da poskrbimo za njihovo varnost, ter jih seveda učimo varnega ravnanja v prometu.

Ne smemo pozabiti, da otroci:

- Nimajo tako širokega vidnega polja kot odrasli in zato kasneje vidijo vozila, ki prihajajo z leve ali desne
- Dobro slišijo, vendar ne vedo natančno iz katere smeri slišijo vozilo
- Ne znajo dobro presojati hitrosti vozil in ocenjevati razdalj
- Ne razlikujejo dobro pojmov npr. levo, desno
- Ne zmorejo dolgotrajne koncentracije
- Njihova pozornost se hitro preusmerja na objekte, ki jih pritegnejo in mimogrede jih kaj zmoti (hitro lahko pozabijo ali so videli vozilo, ki se približuje)
- Ne zmorejo posploševanj in uporabe splošnih pravil kot je npr. pravilo kako prečkamo cesto
- Zaradi razvoja mišljenja otroci pogosto mislijo, da jih voznik vidi, če oni sami vidijo avto, ki se približuje, vendar to velikokrat ni res

Zato je ogrožena tudi njihova varnost. Največ žrtev med otroci-pešci je v starosti do 4 do 7 let, ko še ne zmorejo vseh zahtev sodobnega prometa. Zato so jim potrebni pomoč, učenje, nasveti, vodenje in nadzor odraslih.

Zakon o pravilih cestnega prometa zato predpisuje, da otrok mlajši od 7 let ne sme samostojno sodelovati v prometu, ampak mora biti v spremstvu odrasle osebe.

Osnovnošolec: Postopno učenje in navajanje na samostojnost v prometu

Vstop otroka v osnovno šolo je pomemben življenjski mejnik. V vrtcu in prvih razredih osnovne šole se otroci pripravljajo in usposabljaajo za samostojno sodelovanje v prometu, saj bodo kasneje večinoma sami hodili v šolo in se sami vračali iz nje. Seveda ta priprava ni dovolj. Otrokom mora pomagati vse okolje, še posebej pa starši. Zato naj bo prometna vzgoja in izobraževanje aktiven in postopen proces!

Učenje otroka sodelovanja v potekati postopoma: najprej kakšno je pravilno vedenje, in ob tem razlagamo, nato izpeljemo pravilno vedenje, in ob tem razlaga kaj moramo za vsako pravilno nepravilno vedenje pa ga razložimo, kakšno je pravilno. spodbujamo k pravilnemu obnašanju in ravnanju smo otroku vzor, zato vedno upoštevajmo prometne predpise in se varno ravnamo.

prometu mora otroku razložimo nato mu pokažemo skupaj z njim otrok naj ga ponovi počne. Otroka vedenje pohvaliti. Za popravimo in Le tako otroka vedenju. S svojim

Otroka zaradi njegove majhnosti v prometu lahko hitro spregledamo. Kaj lahko ga skrije živa meja, parkiran avto ali kakšen drug predmet ob cesti. Zato otroka oblecimo v svetla oblačila. Pri slabi vidljivosti in mraku mora nositi kresničko, ki jo pripne ob žep ali torbico, da prosto niha in odseva svetlobo. Otroci v prvem in drugem razredu osnovne šole morajo celo šolsko leto nositi rumeno rutico, ki ostalim udeležencem sporoča, da so šele začetniki v prometu in da morajo biti zato še posebej previdni.

Otroci kot udeleženci v prometu

Najprej kot potniki v avtomobilih, nato kot pešci in kasneje tudi kot kolesarji. Srečujejo se s prednostmi in hkrati tudi z nevarnostmi sodobnega prometa.

Otrok – v avtu: Otrok v predšolski dobi sodeluje v prometu predvsem kot potnik in pešec, pa tudi na kolesu. Pomembno je, da je otrok prav na vsaki vožnji pripet v ustreznem otroškem sedežu primernem za njegovo težo in velikost. Če bomo starši dosledno pričakovali, da je otrok nameščen v sedežu, ter se tudi sami pripeli z varnostnim pasom (ne glede na katerem sedežu v avtomobilu sedimo) bo otrok brez večjih problemov in upiranja sprejel takšna pričakovanja. Ko otrok dopolni eno leto je verjetno skrajni čas, da dobi tudi nov sedež. Sedeže skupine 1 lahko namestimo spredaj in zadaj, obrnjeni so v smeri vožnje. Pomembno je, da preverimo, da je sedež zares trdno nameščen v avto z običajnim varnostnim pasom. Pa tudi otroka moramo trdno pripeti v sedež – tako da lahko med otrokovo telo in sponko le stežka potisnemo prste. Le tako bo otrok trdno pripet in varen pred večjimi sunki ob trkih. Najboljša je seveda uporaba isofix sistema nameščanja otroških sedežev v avto, ker se tako izognemo vsem morebitnim napakam pri namestitvi. Nekoliko večji otroci, ki prerastejo sedeže (okrog 4. leta starosti), morajo uporabljati posebne sedeže skupine II – t.i. jahači in običajni varnostni pas.

Otrok – pešec: Ko smo z otrokom v prometu kot pešci je pomembno, da vedno (če je le možno) uporabljamo površine namenjene pešcem, to je pločnike, prehode za pešce, semaforizirane prehode, podhode in nadhode.... Mlajšega otroka vedno držimo za roko, hodi pa naj po notranji strani, torej čimbolj stran od cestišča. Tako zmanjšamo verjetnost, da se nam otrok iztrga iz rok in nepričakovano steče na cesto. Pazljivi moramo biti tudi pri vseh izvozih iz garaž in dvorišč, saj so pogoste nesreče, da so otroci poškodovani prav ob vzvratni vožnji vozila, ko voznik ne vidi otroka, ki se je nenadoma pojavil za vozilom. Prav tako je zelo pomembno, da otrok ne puščamo samih na otroških igriščih, ampak so zmeraj v spremstvu staršev ali drugih odraslih. Tako lahko preprečimo marsikatero prometno nesrečo.

Tudi otrok na rolerjih mora uporabljati površine kot pešec, nikakor pa ne sme rolati po cestišču. Ob tem mora seveda imeti tudi vso zaščitno opremo s ščitniki na rokah in nogah, ter seveda čelado na glavi.

Otrok – kolesar: Mlajše otroke (do sedmega leta) lahko v prometu vozite v posebnih kolesarskih sedežih, ki se namestijo na kolo. Tudi v tem primeru mora otrok nujno nositi kolesarsko čelado.

Otroka učite, da mirno sedi privezan v kolesarskem sedežu, da vas ne ovira med vožnjo. Pazite tudi na otrokove noge, da mu ne zaidejo med napere. Za otroka je koristno, da čim hitreje obvlada

spretnosti potrebne za vožnjo kolesa (ravnotežje, ustavljanje, speljevanje), vendar v prometu ne sme sodelovati sam do dopolnjenega 10. leta starosti, ko bo lahko opravljal izpit za vožnjo kolesa. Velja torej, čim hitreje na kolo, ker tako otrok razvija spretnosti, in čim kasneje v promet, ker otrok še ni sposoben obvladovati zahtev prometa. Seveda moramo poskrbeti, da je kolo tehnično brezhibno in pravšnje velikosti za otroka. Otrok mora, ko sedi na kolesu z obema nogama doseči do tal. Med vožnjo s kolesom naj bo otrok primerno oblečen in mora vedno nositi kolesarsko čelado, ne glede na to, ali se vozi s triciklom, v sedežu na našem kolesu ali samostojno na kolesu po dvorišču. Kolesarske čelade učinkovito obvarujejo otrokovo (in našo) glavo pred morebitnimi posledicami ob padcu s kolesa. Tako otroka

učite doslednosti in bo kasneje privzel kolesarsko čelado kot nekaj samoumevnega. Kolesarska čelada mora ustrezati velikosti otrokove glave. Namestimo jo tako, da sega 2-3 prste nad obrvmi (torej bolj naprej kot nazaj), da tako najbolje zaščiti teme glave. Čelada mora biti vedno pripeta s trakovi za zapenjanje, ki se dovolj tesno prilagajajo bradi.

Za konec pa samo še tole. Izkoristite prosti čas z otrokom in ga dodatno pripravite na samostojno sodelovanje v prometu. Vzemite si čas in mu razložite pravila varnega ravnanja v prometu, mu jih pokažite v prometu in jih vadite z njim. Vsakič znova ga pohvalite za previdno in varno ravnanje, ter opozorite ob nepravilnem. Samo s takšnim načinom vzgoje bomo otroka dobro pripravili, da bo čez nekaj let lahko samostojno sodeloval v prometu kot pešec ali kasneje kot kolesar in voznik. In ne pozabite, da ste sami s svojim vedenjem in ravnanjem otroku lahko najboljši zgled.

Več si lahko preberete v naših knjižicah:

- Prvi koraki v svetu prometa
- Red je vedno pas pripet!

5. UKREPI

Zap. št.	VRSTA UKREPA	IZVAJALEC	ČAS IZVEDBE	KRAJ IZVEDBE	OPOMBA
1.	Koordinacija aktivnosti in priprava akcijskega načrta Začetek šole	AVP	Avgust 2015		
2.	Medijske aktivnosti glede začetka šole in varnosti otrok	AVP, MIZŠ, drugi sodelujoči v akciji	Avgust, september 2015		Novinarska konferenca, sporočilo za javnost
3.	Obvestilo šolam in vzgojno-izobraževalnim zavodom s poudarkom na varnosti učencev v cestnem prometu	MIZŠ	Avgust 2015		
4.	Spodbujanje šol in vrtcev k izvajanju izobraževanja in prometne vzgoje otrok in mladostnikov za varno sodelovanje v prometu	MIZŠ, Zavod RS za šolstvo, vzgojno-izobraževalni zavodi	Celo šolsko leto		
5.	Sodelovanje na novinarski konferenci Šola je pred vrati, zato varno na poti	MIZŠ	31.8.2015	Ljubljana	Pred pričetkom novega šolskega leta
6.	Seznanitev učencev in staršev z načrti varnejših šolskih poti in varnim ravnanjem na šolskih poteh za različne načine prihoda (oglasna deska, šolska glasila, šolske spletne strani, prvi roditeljski sestanek)	MIZŠ, Zavod RS za šolstvo, osnovne šole	Začetek septembra 2015		
7.	Priprava predloga elaborata Varnejše šolske poti, smernice za izvedbo presoje	AVP	September –oktober 2015		Ukrep znotraj Obdobjnega načrta 2015
8.	Aktivnosti delovne skupine za urejanje področja šolskih poti	AVP, delovna skupina	September 2015		skladno s predlogom Akcijskega načrta za izvajanje NPVCP za leto 2015
9.	Presoja šolskih poti s tehničnimi komisijami občinskih SPV (sodelovanje in usmerjanje dela občinskih SPV, strokovna podpora)	AVP, občinski SPV, Policija	Avgust 2015		
10.	Izvedba strokovne delavnice »Usposabljanje za koordiniranje prostovoljcev za varovanje otrok	AVP, občinski SPV	Avgust 2015	Sedež AVP	Izvedba delavnice 24.8.2015

	na šolskih poteh – predstavniki občinskih SPV	AVP, občinski SPV	24.8. – 10.9.2015	Po Sloveniji	22.000 knjižic
11.	Zagotovitev in distribucija preventivnih gradiv za otroke prvošolce (knjižica prvi koraki v svetu prometa, rumene rutice, kresničke)	AVP, občinski SPV	24.8. – 10.9.2015	Po Sloveniji	2.500 plakatov
12.	Plakati in letaki Šolska pot	AVP, občinski SPV	24.8. – 10.9.2015	Po Sloveniji	Skupno izvedenih 10 dogodkov
13.	Izvajanje preventivnih dogodkov Varnost otrok na šolski poti	AVP	28.8. – 11.9.2015	Po Sloveniji	
14.	Promocija eksperimentalne digitalizacije načrtov varnejših šolskih poti ter aplikacija za varno sodelovanje v prometu	AVP, SPV Brezovica, SPV Ig, SPV Cerklje na Gorenjskem	1. september 2015	Brezovica, Ig, Cerklje	
15.	Preventivno-izobraževalni video filmi za varno sodelovanje otrok v prometu (na šolski poti, med vožnjo, na kolesu)	AVP, Zavarovalnica Triglav	Avgust, september 2015	Po Sloveniji	Občinski SPV, šole lahko uporabijo za prikaz
16.	Priprava vsebinske elektronske predstavitve glede varnosti otrok za pomoč pri izvedbi srečanj s starši	AVP, občinski SPV, šole	Avgust 2015	Po Sloveniji	
17.	Izvedba ankete glede varnih poti v šolo po slovenskih osnovnih šolah	AVP	1.-10.9.2015	Po Sloveniji	
18.	Zagotovitev 9 preventivnih radarskih tabel na šolskih poteh v občinah (razpis Skupaj za večjo varnost) za čas 1 leta	AVP, Intermatic d.o.o.	Avgust – september 2015	Po izbranih občinah iz razpisa	
19.	Promocija varnega sodelovanja otrok v prometu v medijih	AVP	25.8. – 10.9.2014		
20.	Sodelovanje na roditeljskih sestankih s starši in učenci	Policija	Avgust – september 2015	Po Sloveniji	
21.	Spremljanje prvošolcev po šolskih poteh	Policija	Avgust – september 2015	Po Sloveniji	
22.	Izvedba poostrenih nadzorov hitrosti s ciljem umirjanja prometa v okolici šol in vrtcev (merilniki hitrosti znotraj naselij)	Policija	Avgust – september 2015	Po Sloveniji	
23.	Nadzor nad prečkanjem ceste, opremljenostjo koles in koles s pomožnim motorjem	Policija	Avgust – september 2015	Po Sloveniji	
24.	Nadzor nad uporabo varnostnih pasov in	Policija	Avgust – september	Po Sloveniji	

	zadrževalnih sistemov za otroke v bližini šol		2015		
25.	Pregled prometne signalizacije in talnih označb na šolskih poteh in v okolici šol	Policija	Avgust – september 2014	Po Sloveniji	
26.	Kontrola šolskih avtobusov in kombijev za prevoze otrok ter na izlete in treninge	Policija	Celo šolsko leto	Po Sloveniji	
27.	Inšpekcijski nadzori nad izpolnjevanjem pogojev za prevoze oseb (skupin otrok v cestnem prometu) ter nad infrastrukturo na državnih cestah v bližini osnovnih šol	Inšpektorat RS za infrastrukturo	September - oktober 2015	Po celotni Sloveniji	V okviru rednih nalog
28.	Urejanja varnih šolskih poti in organiziranje šolskih prevozov v primerih nevarnih šolskih poti	občinski SPV, Lokalne skupnosti, osnovne šole	Celo šolsko leto	Po Sloveniji	
29.	Koordinacija in organiziranje varovanja otrok na šolskih poteh	Občinski SPV, osnovne šole, nevladne organizacije, prostovoljci	Augst, september 2015	Po Sloveniji	V večini občin pred šolami, vsaj prvih 10 dni
30.	Organizacija in koordinacija prostovoljcev za varovanje otrok na šolskih poteh v prvih 14 dneh	Občinski SPV	Augst – september 2015	Po Sloveniji	V večini občin poteka varovanje otrok v prvih dneh šole
31.	Aktivnosti Začetek šole v Mariboru: - ocena nevarnih relacij in organizacija šolskega prevoza, varovanje otrok pred vsemi šolami 14 dni, knjižice Prvi koraki na vse OŠ, sodelovanje na roditeljskih sestankih, opozorilne table Šolska pot, transparenti nad cestami, izvedba ukrepov za umirjanje prometa in izboljšanje varnosti, obnovitev talne prometne signalizacije v bližini šol)	SPV MO Maribor	Augst – september 2015	Maribor	
32.	Aktivnosti Začetek šole v Ljubljani: - varovanje otrok pred vsemi šolami (sodeluje 40 članov ZŠAM Dolomiti, 100 policistov, 4 mestni redarji), šolska prometna služba čez celo leto na OŠ NH Maksa Pečarja, zagotovitev rumenih rutic za prvošolce, 180 citylightov, 150	SPV MO Ljubljana	1.-11.september 2015	Ljubljana	

	plakatih mest, 18 transparentov, 60 obešank, 53 tripanov Šolska pot, 25 lokacij preventivnih radarjev Vi vozite,				
33.	Nadzor nad ravnanjem udeležencev v prometu na šolskih poteh in v bližini šol in vrtcev	Občinska redarstva,	24.8.-13.9.2015	Na cestah ki potekajo mimo šol, na šolskih poteh, pri vrtcih	Nadzor nad hitrostjo, parkiranimi vozili, spoštovanjem prednosti na prehodih za pešce, uporabo varnostnih pasov in druge najpogostejše kršitve v okolici šol in vrtcev.
34.	Nadzor nad šolskimi prevozi in uporabo varnostnih pasov	Občinska redarstva	Avgust – september 2015	Po Sloveniji	
35.	Aktivnosti Mestno redarstvo MOL (preventivni pregledi prometne signalizacije, intenziven nadzor za umirjanje prometa pred vrtci in šolami, nadzor an psoameznih lokacijah)	Mestno redarstvo MOL	Avgust – september 2015	Ljubljana	Vključenih 10 redarjev
36.	Izvedba inšpekcijskih nadzorov nad varno infrastrukturo za pešce in kolesarjev v bližini šol	Občinske inšpekcijske službe		Po Sloveniji	
37.	Varovanje otrok na prehodih za pešce v bližini OŠ	ZZŠAM, ZŠAM Savinjske doline, ZŠAM Celje, AVP (sofinanciranje aktivnosti)	1. -14 9.2015	Po Sloveniji	Varovanje otrok skupno 720 prostovoljcev vključenih
38.	Različne preventivne dejavnosti v lokalnih skupnostih	ZZŠAM	Celo šolsko leto		
39.	Aktivnosti za večjo varnost otrok družbeno odgovornih podjetij z zagotavljanjem rutic in preventivnih gradiv, organizacijo preventivnih dogodkov, itd.	Zavarovalnica Triglav, Zavarovalnica Maribor, Mercator, Citypark	September 2015	Po Sloveniji	

6. MEDIJSKE AKTIVNOSTI

Pred pričetkom akcije bo organizirana skupna **novinarska konferenca**, ki bo potekala predvidoma 28. avgusta 2015, na kateri bodo sodelovali:

- predstavniki Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport
- Javne agencije RS za varnost prometa
- Ministrstva za infrastrukturo in prostor

V času akcije bodo izvedene tudi druge medijske aktivnosti:

- objave sporočil za javnost na spletnih straneh posameznih nosilcev in sodelujočih v akciji
- medijske aktivnosti in dogodek na prvi šolski dan 1. september 2015
- medijske aktivnosti na lokalni ravni preko sodelovanja z občinskimi SPV
- promocija preventivnih radarskih tabel kot ukrepa za umirjanje prometa na šolskih poteh (v okviru razpisa Skupaj za večjo varnost)
- objave s strani Policije ob vsakodnevnih jutranjih poročanjih v okviru sodelovanja z radijskimi postajami
- seznanjanje javnosti o poteku akcije in morebitnih posebnostih
- predstavitev posameznih aktivnosti v okviru različnih medijev (radio, tiskani mediji in televizije, dnevno informativni programi, programske vsebine)

7. POVZETEK IN ZAKLJUČEK

Otroci in mladostniki v prometu še vedno ostajajo ogroženi v prometu, saj so prometne nesreče glavni razlog prezgodnje umrljivosti. Glede na vrsto udeležbe so otroci najbolj ogroženi kot potniki v avtomobilih, prav tako se največ nesreč z udeležbo otrok in hujšimi posledicami zgodi v naseljih. Večina nesreč z udeležbo otrok se zgodi v popoldanskem času, med 15h in 19 h.

V okviru nacionalne akcije Začetek šolskega leta, ki tradicionalno poteka v vseh slovenskih šolah, lokalni ravni ter z medijskimi aktivnostmi na nacionalni ravni, opozorimo na problematiko otrok v prometu, zagotavljamo varne šolske poti, njihovo urejanje, osveščanje in informiranje otrok, staršev in drugih udeležencev v prometu. Vsi otroci prvošolci bodo prejeli tudi rumene rutice in kjižice Prvi koraki v svetu prometa. V začetnih dneh pa bodo potekala tudi varovanja otrok na šolskih poteh s sodelovanjem številnih prostovoljcev. Akciji se pridružujejo tako Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport, Javna agencija RS za varnost prometa, Ministrstvo za infrastrukturo in prostor, prometni inšpektorat, Zavod RS za šolstvo, občinski Sveti za preventivo in vzgojo v cestnem prometu, Policija in občinska redarstva in inšpekcijske službe, ter nevladne organizacije s svojimi prostovoljci. Otroci spadajo med ranljivejše skupine udeležencev, saj zaradi svoji razvojnih značilnosti drugače dojemajo promet in prometne zahteve, zato je odgovornost odraslih, da poskrbijo za njihovo varnost (bodisi kot potnike, pešce ali kolesarje).

Pripravila:
Mateja Markl
Vodja SPV

